

$$\text{Дисконтована цена} = \frac{\text{номинална вредност}}{1 + \left(\text{дисконтна стопа} \times \frac{\text{број дана}}{360} \right)}$$

Дисконтна стопа на понуди исказује се са четири децимале.

Дисконтована вредност понуде представља производ дисконтоване цене и количине државних записа које учесник на аукцији намерава да купи.

6. Пренос власништва на државним записима врши се на дан уписа државних записа на одговарајуће рачуне хартија од вредности који се воде код Централног регистра.

7. Номинална вредност непродатих државних записа са емисионог рачуна преноси се на рачун окончања емисије Републике Србије у Централном регистру.

8. Државни записи из тачке 2. овог решења могу да буду откупљени и пре рока њиховог доспећа, ако надлежни орган из члана 39. став 2. Уредбе о општим условима за емисију и продају краткорочних државних хартија од вредности на примарном тржишту („Службени гласник РС”, бр. 6/09, 8/09 – исправка, 32/10 и 78/11) о томе одлучи.

9. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 401-371/2014-001
У Београду, 11. марта 2014. године

Министар,
Лазар Костић, с.р.

УСТАВНИ СУД

894

Уставни суд у саставу: председник Весна Илић Прелић и судије др Оливера Вучић, др Марија Драшкић, Братислав Ђокић, др Горан Илић, др Агнеш Картаг Одри, Катарина Манојловић Андрић, др Боса Ненадић, др Драгиша Б. Слијепчевић, Милан Станчић, др Драган Стојановић, mr Томислав Стојковић, Сабахудин Тахировић и Предраг Ђетковић, на основу члана 167. став 1. тачка 1. Устава Републике Србије, на седници одржаној 6. фебруара 2014. године, донео је

ОДЛУКУ

1. Утврђује се да одредбе члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији („Службени гласник РС”, број 104/09) нису у сагласности са Уставом.

2. Одбија се захтев за утврђивање неуставности одредбе члана 26. став 3. Закона из тачке 1.

3. Одбацују се захтеви за обуставу извршења појединачних аката и радњи предузетих на основу одредаба Закона из тачке 1.

Образложење

I

Уставном суду поднето је више иницијатива за покретање поступка за оцену уставности одредаба Закона о Правосудној академији наведених у тач. 1. и 2. изреке, из разлога што, према мишљењу иницијатора, оспорене одредбе нису у складу са чланом 3. став 2, чл. 4, 6, 20, 21, 77. и 147, чланом 153. став 1, чл. 154, 164, 165. и 197. Устава, чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 7. став 4. Конвенције Уједињених нација против корупције.

Иницијатори наводе, између осталог, да је оспореним одредбама члана 40. ст. 8. и 9. Закона о Правосудној академији за могућност избора на функцију судије основног или прекрајног суда, односно заменика основног јавног тужиоца, поред општих и посебних законских услова прописан и додатни услов – завршена почетна обука на Правосудној академији. Тако да не буде кандидата за избор судија и заменика јавних тужилаца који су завршили ту обуку, Високи савет судства и Државно веће тужилаца могу предложити лица која испуњавају само опште услове предвиђене Законом о судијама и Законом о јавном тужилаштву. Дакле, према наводима иницијатора, „практично је немогуће бити изабран на наведене функције без завршене почетне обуке на Правосудној академији”. Иницијатори наводе, између осталог, да оспорене одредбе намећу дужност Високом савету судства, односно Државном већу тужилаца да приликом предлагаша кандидата на наведене функције, предложе кандидата који је завршио почетну обуку на Академији, а према успеху оствареном на почетној обуци, а да тек уколико међу пријављеним кандидатима нема оних који су завршили почетну обуку на Академији остаје могућност за Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца да предложе

кандидате који испуњавају опште услове за избор. Иницијатори наводе и да је одредбама члана 26. ст. 2. и 3. Закона о Правосудној академији прописано да број корисника почетне обуке одређују Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца једном годишње, до 1. марта и о томе обавештавају Академију, као и да број корисника почетне обуке из става 2. овог члана Високи савет судства и Државно веће тужилаца утврђују на основу процене броја слободних судијских места у прекрајним и основним судовима, односно места заменика у основном јавном тужилаштву, у години која следи након године у којој корисници завршавају почетну обуку, увећаног за 30%. Иницијатори поводом тога закључују и следеће: „Оваквом одредбом, простом математичком рачуницом долазимо до закључка да нико, осим кандидата који су завршили почетну обуку на Академији, неће моћи да буде изабран за судију прекрајних и основних судова, односно заменика основног јавног тужиоца”. На овај начин се, према тврђњама иницијатора, крши уставно право грађана да под једнаким условима ступају на јавне функције из члана 53. Устава, као и Уставом утврђена забрана дискриминације и једнакост грађана пред Уставом и законом из члана 21. Устава и угрожава Уставом утврђени положај и функција Високог савета судства и Државног већа тужилаца из члана 154, односно члана 165. Устава.

Уставни суд је 26. септембра 2012. затражио од Народне скупштине мишљење поводом иницијатива које су до тада поднеће Суду. Народна скупштина – Одбор за уставна питања и законодавство је доделио 05 број 7-3020/12 од 5. децембра 2012. године доставио Суду мишљење у коме се износи став да оспорене одредбе члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији нису несагласне са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима.

У свом мишљењу Одбор за уставна питања и законодавство наводи, између осталог, и следеће: „Завршена почетна обука представља један додатни критеријум поред других услова прописаних Законом о судијама и Законом о јавном тужилаштву, за избор новилаца правосудних функција који је прописан у посебном закону у овом случају у Закону о Правосудној академији”, те да су „сви закони исте правне снаге и да морају бити у сагласности са Уставом, као и да не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима”. Такође се наводи да се „оспореним одредбама Закона о Правосудној академији...не одузима надлежност Високом савету судства и Државном већу тужилаца да предлажу кандидате за први избор судије, односно заменика јавног тужиоца, већ само прописују да предност приликом предлагаша кандидата за избор имају лица која су завршила почетну обуку на Правосудној академији”, као и да одредбама чл. 147. и 159. Устава који уређују избор судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца „нију утврђени услови за избор новилаца правосудних функција, већ се то питање у складу са Уставом уређује законом”. Одбор сматра да је Законом о Правосудној академији створен нормативни оквир за предлагаша најкавалитетнијих кандидата за први избор за судију прекрајног и основног суда и заменика јавног тужиоца у

основном јавном тужилаштву, а у складу са одредбама Устава које утврђују начин избора носилаца правосудних функција, истичући да је Република Србија као чланица Савета Европе преузела и обавезе садржане у документима усвојеним од стране тела ове организације, те се у прилог тога наводи, између остalog, Мишљење број 4. (2003) Консултативног савета европских судија (CCJE) према коме, без обзира одакле долазе кандидати за судије, они треба да добију почетну обуку. У погледу самих услова за упис на почетну обуку на Правосудној академији, Одбор истиче да је прописаним условима за упис на почетну обуку омогућено свима да под једнаким условима упишу и заврше ту обуку.

Уставни суд је Решењем ГУз-497/2011 од 18. јула 2013. године покренуо поступак за утврђивање неуставности члана 26. став 3. и члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији и одбацио иницијативе за покретање поступака за оцену уставности и сагласности са потврђеним међународним уговорима члана 7. став 2. и члана 26. став 2. наведеног Закона. Решење Уставног суда је достављено Народној скупштини, ради давања одговора. Народна скупштина није у остављеном року доставила тражени одговор овом суду, те је Суд, сагласно одредби члана 34. став 3. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11 и 18/13 – Одлука УС), наставио поступак.

II

Закон о Правосудној академији донела је Народна скупштина на Другој седници Другог редовног заседања у 2009. години, 11. децембра 2009. године. Исти је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 104/09 од 16. децембра 2009. године и ступио на снагу 24. децембра 2009. године.

Оспореним одредбама Закона о Правосудној академији прописано је следеће: да број корисника почетне обуке из става 2. овог члана Високи савет судства и Државно веће тужилаца утврђују на основу процене броја слободних судијских места у прекрајним и основним судовима, односно места заменика у основном јавном тужилаштву, у години која следи након године у којој корисници завршавају почетну обуку, увећаном за 30% (члан 26. став 3.); да је Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца дужно да приликом предлагања кандидата за избор судије прекрајног или основног суда, односно заменика основног јавног тужиоца, предложи кандидата који је завршио почетну обуку у Академији, а према успеху оствареном на почетној обуци (члан 40. став 8.); да уколико међу пријављеним кандидатима нема кандидата који су завршили почетну обуку, Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца може предложити кандидата који испуњава опште услове за избор (члан 40. став 9.); да ако кандидат који је завршио почетну обуку, у року од три године, рачунајући године у којима је Народна скупштина бирала судије прекрајних или основних судова, односно заменике основних јавних тужилаца, од дана доношења уверења о завршеној почетној обуци, не почне да обавља функцију судије прекрајног или основног суда, односно заменика основног јавног тужиоца, та чињеница ће се узети у обзир приликом предлагања за избор на ове функције (члан 40. став 11.).

III

Уставом Републике Србије утврђено је: да је правни поредак јединствен, да уређење власти почива на подели власти на законодавну, извршну и судску, да се однос три гране власти заснива на равнотежи и међусобној контроли и да је судска власт независна (члан 4.); да су пред Уставом и законом сви једнаки, да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета (члан 21. ст. 1. и 3.); да грађани имају право да учествују у управљању јавним пословима и да под једнаким условима ступају у јавне службе и на јавне функције (члан 53.); да Народна скупштина, на предлог Високог савета судства, бира за судију лице које се први пут бира на судијску функцију (члан 147. став 1.); да је Високи савет судства независан и самосталан орган који обезбеђује и гарантује независност и самосталност судова и судија (члан 153. став 1.); да Високи савет судства бира и разрешава судије, у складу са Уставом и законом и предлаже Народној скупштини избор судија приликом првог избора на судијску функцију (члан 154.); да Народна скупштина, на предлог

Државног већа тужилаца, бира за заменика јавног тужиоца лице које се први пут бира на ову функцију (члан 159. став 5.); да је Државно веће тужилаца самосталан орган који обезбеђује и гарантује самосталност јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца у складу са Уставом (члан 164. став 1.); да Државно веће тужилаца предлаже Народној скупштини кандидате за први избор за заменика јавног тужиоца, бира заменике јавних тужилаца за трајно обављање функције заменика јавног тужиоца, бира заменике јавних тужилаца који су на сталној функцији за заменике јавног тужиоца у другом јавном тужилаштву, одлучује у поступку за престанак функције заменика јавних тужилаца, на начин предвиђен Уставом и законом, врши и друге послове одређене законом (члан 165.).

Законом о судијама („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 58/09 – Одлука УС, 104/09, 101/10, 8/12 – Одлука УС, 121/12, 124/12 – Одлука УС и 101/13) је прописано: да за судију може бити изабран држављанин Републике Србије који испуњава опште услове за рад у државним органима, који је завршио правни факултет, положио правосудни испит и који је стручан, оспособљен и достојан судијске функције (члан 43.); да је после положеног правосудног испита потребно радно искуство у правној струци – две године за судију прекрајног суда, три године за судију основног суда (члан 44. алинеја прва и друга); да су остали услови за избор судије стручност, оспособљеност и достојност, да стручност подразумева поседовање теоријског и практичног знања потребног за обављање судијске функције, да оспособљеност подразумева вештине које омогућавају ефикасну примену специфичних правничких знања у решавању судских предмета, да достојност подразумева моралне особине које судија треба да поседује и понашање у складу са тим особинама, да су моралне особине које судија треба да поседује – поштење, савесност, правичност, достојанственост, истрајност и узорност, а понашање у складу са тим особинама подразумева чување угледа судије и суда у служби и изван ње, свест о друштвеној одговорности, одржавање независности и непристрасности, поузданости и достојанства у служби и изван ње и преузимање одговорности за унутрашњу организацију и позитивну слику о судству у јавности, да критеријуме и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности прописује Високи савет судства, у складу са законом (члан 45.); да је приликом избора и предлагања за избор судије забрањена дискриминација по било ком основу, а да се при избору и предлагању за избор судија води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућо заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језику националне мањине, који је у службеној употреби у суду (члан 46.); да ће приликом предлагања кандидата за судије који се први пут бирају на судијску функцију, поред стручности, оспособљености и достојности, Високи савет судства посебно ценити и врсту послова које је кандидат обављао након положеног правосудног испита (члан 50. став 1.); да се за кандидате који долазе из реда судијских помоћника обавезно прибавља оцена рада (члан 50. став 2.); да ће пре предлагања, Високи савет судства обавити разговор са пријављеним кандидатима (члан 50. став 3.); да Високи савет судства предлаже Народној скупштини једног кандидата за избор на једно судијско место и да је Високи савет судства дужан да приликом предлагања кандидата за избор судије прекрајног или основног суда, предложи кандидату који је завршио почетну обуку у Правосудној академији, у складу са посебним законом (члан 50. став 4.); да одлука о предлогу Високог савета судства мора бити образложена и објављена на интернет страници Високог савета судства (члан 50. став 5.); да Народна скупштина бира судију, који се први пут бира, међу кандидатима које је предложио Високи савет судства (члан 51. став 1.); да се одлука о избору из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“ (члан 51. став 2.).

Законом о јавном тужилаштву („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11, 101/11, 38/12 – Одлука УС, 121/12 и 101/13) уређено је следеће: да Народна скупштина, на предлог Државног већа тужилаца, бира за заменика јавног тужиоца лице које се први пут бира на ову функцију на период од три године (члан 75. став 1.); да Државно веће тужилаца предлаже Народној скупштини једног кандидата за избор на једно место заменика јавног тужиоца и да је Државно веће тужилаца дужно да приликом предлагања кандидата за избор заменика основног јавног тужиоца, предложи кандидату који је завршио почетну обуку у Правосудној академији, у складу са посебним законом (члан 75. став 2.); да Државно веће

тужилаца бира заменике јавних тужилаца за трајно обављање функције, у истом или другом јавном тужилаштву (члан 75. став 3.); да Државно веће тужилаца одлучује и о избору заменика јавних тужилаца који су на сталној функцији у друго или више јавно тужилаштво (члан 75. став 4.); да број заменика јавних тужилаца за свако јавно тужилаштво утврђује Државно веће тужилаца, уз претходно прибављену сагласност министра надлежног за правосуђе (члан 75. став 5.); да за јавног тужиоца и заменика јавног тужиоца може бити изабран држављанин Републике Србије који испуњава опште услове за рад у државним органима, који је завршио правни факултет, положио правосудни испит и достојан је функције јавног тужиоца (члан 76.); да за јавног тужиоца и заменика јавног тужиоца може бити изабрано лице које, поред општих услова, има радно искуство у правој струци након положеног правосудног испита, и то: – четири године за основног јавног тужиоца и три године за заменика основног јавног тужиоца (члан 77. алинеја прва); да при предлагању и избору кандидата за јавнотужилачку функцију Државно веће тужилаца саставља ранг листу кандидата на основу стручности, оспособљености и достојности кандидата, а према критеријумима и мерилама за оцену стручности, оспособљености и достојности које прописује Државно веће тужилаца, у складу са законом (члан 82. став 1.); да стручност подразумева поседовање теоријског и практичног знања потребног за обављање јавнотужилачке функције (члан 82. став 2.); да оспособљеност подразумева вештине које омогућавају ефикасну примену специфичних правничких знања у решавању јавнотужилачких предмета (члан 82. став 3.); да достојност подразумева моралне особине које јавни тужилац, односно заменик јавног тужиоца треба да поседује и понашање у складу са тим особинама и да су моралне особине: поштење, савесност, правичност, достојанственост, истрајност и узорност, а понашање у складу са тим особинама подразумева чување углађа јавног тужилаштва у служби и изван ње, свест о друштвеној одговорности, одржавање самосталности и непристрасности, поузданости и достојанства у служби и изван ње и преузимање одговорности за унутрашњу организацију и позитивну слику о јавном тужилаштву у јавности (члан 82. став 4.); да се при избору и предлагању за избор јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућо заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језику националне мањине која је у службеној употреби у суду (члан 82. став 5.); да је приликом избора и предлагања кандидата за јавнотужилачку функцију забрањена дискриминација по било ком основу (члан 82. став 6.); да се ранг листа из става 1. овог члана објављује на интернет страници Државног већа тужилаца (члан 82. став 7.); да Државно веће тужилаца образлаже предлог и одлуку о избору кандидата за јавнотужилачку функцију (члан 82. став 8.).

IV

Уставни суд прво констатује да је предмет Закона о Правосудној академији, чије су одредбе оспорене у овом уставносудском спору, одређен тако да се Законом о Правосудној академији оснива Правосудна академија и уређује њен статус, делатност, органи управљања и финансирање, као и почетна и стална обука судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, обука судијских и тужилачких помоћника и приправника и обука судског и тужилачког особља (члан 1. наведеног закона). Имајући у виду предмет уређивања Закона о Правосудној академији, може се основано закључити да се ради о тзв. „организационом“ закону којим се оснива Академија као установа (члан 3. став 2. Закона), која обавља делатности утврђене законом (члан 5. Закона). У том смислу, Уставни суд налази да је прописивање услова за избор на судијску односно јавнотужилачку функцију предмет уређивања закона који на системски начин уређују та питања, дакле – Закона о судијама и Закона о јавном тужилаштвима, а не тзв. „организационог“ прописа чији је предмет уређивања оснивање установе која се бави почетном и сталном обуком судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, обуком судијских и тужилачких помоћника и приправника и обуком судског и тужилачког особља.

Уставни суд стоји на становишту да законско прописивање да су Високи савет судства и Државно веће тужилаца дужни да приликом предлагања кандидата за избор судије прекршајног и основног суда, односно заменика основног јавног тужиоца предложе кандидата који је завршио почетну обуку на Академији, како је то учињено оспореном одредбом члана 40. став 8. Закона, има

значење прописивања посебног услова за први избор лица на судијску функцију у одређеним врстама судова (прекршајни и основни судови), односно на функцију заменика јавног тужиоца у одређеној врсти тужилаштава (основна јавна тужилаштва). При томе, Уставни суд сматра да је у постојећем законском оквиру почетна обука на Правосудној академији постављена као пресудан услов за вредновање стручности и оспособљености приликом предлагања кандидата за први избор за судију прекршајног и основног суда и за заменика јавног тужиоца у основном јавном тужилаштву. Штавише, пошто је оспореном одредбом члана 26. став 3. Закона предвиђено да се број полазника („корисника“) почетне обуке на Академији одређује на основу процене слободних судијских места у прекршајним и основним судовима, односно места заменика јавног тужиоца у основним јавним тужилаштвима, а оспореном одредбом члана 40. став 9. Закона да Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца за први избор за судију, односно заменика јавног тужиоца у наведеним судовима и тужилаштвима може предложити кандидата који испуњава опште услове за избор само ако међу пријављеним кандидатима нема оних који су завршили почетну обуку на Академији, при чему је одредбом члана 40. став 7. Закона предвиђено да је по завршеној почетној обуци корисник дужан да конкурише на места судије прекршајног суда или основног суда, односно заменика основног јавног тужиоца, Уставни суд налази да је у постојећем законском оквиру завршена почетна обука не само пресудна за вредновање стручности и оспособљености као општих услова за избор, већ да се претвара и у суштински опредељујући услов за доступност судијске, односно јавнотужилачке функције, који заправо потире и спречава адекватно вредновање осталих прописаних услова за обављање јавних функција о којима је овде реч.

Како из наведених законских одредаба следи да је законодавац кандидату који је завршио почетну обуку на Академији дао не само апсолутну предност приликом првог избора у односу на све друге кандидате који испуњавају услове прописане Законом о судијама, односно Законом о јавном тужилаштву, већ и гаранцију да ће бити изабран уколико има слободних места (осим ако на исто место није конкурисао други кандидат који је такође завршио почетну обуку или је током исте показао боље резултате), а то додатно потврђује оспорена одредба става 11. члана 40. Закона, то Уставни суд оцењује да се оспореним одредбама крши начело једнакости грађана који се налазе у истој правној ситуацији (испуњавају Законом о судијама или Законом о јавном тужилаштву прописане услове за избор) из члана 21. Устава и повређује Уставом зајмчено право на ступање на јавне функције под једнаким условима из члана 53. Устава.

Уставни суд налази и да се оспореним одредбама ограничава Уставом утврђена надлежност Високог савета судства (члан 154. Устава) и Државног већа тужилаца (члан 165. Устава), а који као самостални и независни државни органи самостално утврђују предлог кандидата за први избор судија и заменика јавних тужилаца. Поред тога, имајући у виду да је уставна функција Високог савета судства и Државног већа тужилаца да обезбеде и гарантују независност и самосталност судија (члан 153. став 1. Устава) и самосталност јавних тужилаца и њихових заменика (члан 164. став 1. Устава) остваривање ове уставне функције нарушен је тиме што Уставом установљене независне органе обавезује оцену којом је одређен успех кандидата на почетној обуци, а коју даје Правосудна академија, која је образована као установа за обављање одређених делатности везаних за стручно усавршавање њених „корисника“.

Уставни суд констатује да је одредбом члана 45. став 6. Закона о судијама прописано да критеријуме и мериле за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судије прописује Високи савет судства, у складу са законом, као и да је одредбом члана 82. став 1. Закона о јавном тужилаштву прописано да критеријуме и мериле за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор на јавнотужилачку функцију прописује Државно веће тужилаца, у складу са законом, и налази да критеријуми и мериле Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца остају без правног значаја и не могу се адекватно применити имајући у виду Законом о Правосудној академији установљени правни значај почетне обуке на Правосудној академији.

Уставни суд је приликом оцене уставности оспорених законских одредаба имао у виду и одредбу члана 50. став 4. реченица друга Закона о судијама и одредбу члана 75. став 2. реченица

друга Закона о јавном тужилаштву, које су постали саставни делови основних текстова наведених закона ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о судијама („Службени гласник РС”, број 101/13), односно Закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву („Службени гласник РС”, број 101/13). Наведеним одредбама ових закона прописано је да су Високи савет судства приликом предлагања кандидата за избор судије прекрајног или основног суда и Државно веће тужилаца приликом предлагања кандидата за избор заменика основног јавног тужиоца дужни да предложе кандидату који је завршио почетну обуку у Правосудној академији, у складу са посебним законом. Цитиране законске одредбе по својој правној природи представљају упућујуће норме које указују да је у одређеној правној ситуацији потребно применити и/или други пропис који ту правну ситуацију уређује. Правни значај упућујућих норми се, по природи ствари и по правилу, исцрпљује само у домену обезбеђивања веће прегледности начина на који је уређена област када је то учињено у више повезаних прописа, заправо обезбеђивањем лако доступне „информације” надлежним органима и субјектима на које се пропис односи да је потребно на одређена питања и правне ситуације применити и/или други пропис. Међутим, у конкретној правној ситуацији Закон о Правосудној академији, који је, пре свега, по својој правној садржини тзв. организациони закон (према члану 1. Закона о Правосудној академији, оснива се Правосудна академија и уређују њен статус, делатност, органи управљања и финансирање, као и почетна и стална обука судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, обука судијских и тужилачких помоћника и прправника и обука судског и тужилачког особља), постоји и егзистира у правном систему као, условно речено, примаран закон у односу на законе о судијама и јавним тужилаштвима, када је у питању прописивање услова за избор лица која се први пут бирају за судију, односно заменика јавног тужиоца у одређеној врсти суда и јавног тужилаштва.

За Уставни суд није спорно да стручна обука правосудних кадрова, и то не само оних лица која се припремају за вршење судијске и јавнотужилачке функције, већ и изабраних судија, јавних тужилаца и њихових заменика, доприноси подизању квалитета у обављању ових функција и да стога треба да буде адекватно вреднована у оквиру законом прописаних критеријума како за први избор на судијску, односно јавнотужилачку функцију, тако и приликом избора у виши суд, односно јавно тужилаштво, али налази да су уставно-правно неприхватљива законска решења према којима су сва лица која нису завршила почетну обуку на Правосудној академији, самим тим, суштински елиминисана из круга кандидата за први избор за судију одређеној врсте судова и заменике јавних тужилаца одређеној врсте јавних тужилаштава. Ово посебно када се има у виду да популација Академије током почетне обуке првенствено обављају послове судијских и јавнотужилачких помоћника, једнако као и судијски и јавнотужилачки помоћници који нису „корисници” те обуке.

Конечно, Уставни суд стоји на становишту да законска решења из члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији доводе у питање и примену одредба члана 77. Устава који припадницима националних мањина гарантује равноправност у вођењу јавних послова, при чему се одредбом става 2. наведеног члана Устава утврђује да се при запошљавању, између осталог у државним органима, води рачуна о националном саставу становништава и одговарајућој заступљености националних мањина, а ставом 1. наведеног члана Устава гарантује припадницима националних мањина да под једнаким условима ступају на јавне функције.

V

С обзиром на то да је Уставни суд утврдио да одредбе члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији нису у сагласности са Уставом, што за правну последицу има престанак њиховог важења објављивањем ове одлуке, Суд налази да одредба члана 26. став 3. Закона сама по себи није несагласна са Уставом. Ово из разлога што је, по оцени Уставног суда, законодавац овлашћен да, уређујући институт почетне обуке на Правосудној академији, уреди и питање одређивања броја полазника („корисника“) те обуке који, са једне стране, не може бити неограничен, имајући у виду да се целокупан рад Академије, а тиме и почетна обука финансира из буџета, и са друге стране, да тај број треба да буде у складу са реалним потребама. Штавише, управо из разлога буџетског финансирања Правосудне академије, Уставни суд налази да овлашћење за одређивање броја „корисника“ почетне обуке и критеријуми на

основу кога се тај број одређује морају бити прописани законом. Како је и оспореном одредбом Закона прописано да је број популације за 30% већи од проценених потреба за попуну упражњених места, то претходно изнети разлози неуставности одредба члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона не би могли да се доведу у уставноправну везу са оспореном одредбом члана 26. став 3. Закона.

Пошто је донео коначну одлуку, Суд је, сагласно члану 56. став 3. Закона о Уставном суду, одбацио захтев за обуставу од извршења појединачних аката и радњи предузетих на основу оспорених одредба Закона из тачке 1. изреке.

VI

На основу свега изложеног и одредба члана 42а став 1. тачка 2), члана 45. тач. 1) и 15) и члана 46. тачка 3) Закона о Уставном суду, Уставни суд је донео Одлуку као у изреци.

На основу члана 168. став 3. Устава, одредбе члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији („Службени гласник РС“, број 104/09) престају да важе даном објављивања Одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Број ПУз-497/2011

Председник Уставног суда,
Весна Илић Прелић, с.р.

895

Уставни суд, Велико веће, у саставу: председник Суда Весна Илић Прелић, председник Већа и судије др Драгиша Б. Слијепчевић, Милан Станић, др Агнеш Картаг Одри, др Горан Илић, Сабахудин Тахировић, др Драган Стојановић и мр Милан Марковић, чланови Већа, на основу члана 167. став 1. тачка 1. Устава Републике Србије, на седници Већа одржаној 20. фебруара 2014. године, донео је

РЕШЕЊЕ

1. Покреће се поступак за утврђивање неуставности друге реченице члана 50. став 4. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 58/09 – Одлука УС, 104/09, 101/10, 8/12 – Одлука УС, 121/12, 124/12 – Одлука УС и 101/13).

2. Ово решење доставити Народној скупштини, ради давања одговора.

3. Рок за давање одговора из тачке 2. је 60 дана од дана достављања Решења Народној скупштини.

4. Обуставља се извршење појединачног акта или радње предузете на основу дела одредбе члана 50. став 4. Закона из тачке 1.

Образложење

I

Уставном суду поднета је иницијатива за покретање поступка за оцену уставности одредбе члана 50. став 4. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 58/09 – Одлука УС, 104/09, 101/10, 8/12 – Одлука УС, 121/12, 124/12 – Одлука УС и 101/13).

У иницијативи се наводи да оспорено законско решење, по мишљењу иницијатора, није у складу са одредбама чл. 4, 21, 53, 77, 147, 153. и 154. Устава. Наиме, иницијатор указује да се оспореном одредбом Закона у ствари намеће Високом савету судства дужност да приликом предлагања кандидата Народној скупштини за избор на место судија прекрајног и основног суда, предложи кандидата који је завршио почетну обуку у Правосудној академији, чиме се, према схватању иницијатора, ограничава Уставом утврђена надлежност Високог савета судства (у даљем тексту: Савет), који као самосталан и независан државни орган самостално утврђује предлог кандидата за први избор судија. Иницијатор такође сматра да како је Народна скупштина приликом избора судија везана предлогом Савета, на тај начин се посредно и Народна скупштина ограничава у вршењу једне од својих уставних надлежности из члана 99. Устава. У иницијативи се даље наводи да се оспореном одредбом Закона доводи у питање и уставна функција Савета да обезбеди и гарантује независност и самосталност судија (члан 153. Устава), будући да приликом избора наведених судија Савет обавезује оцену, којом је у складу са посебним законом – Законом